

[Kjeld Olesen.]

kontrol er til stede. Men at fantasien får lov til at blomstre, især når det drejer sig om politiets efterretningsvæsen, er regeringens selv skyld. Jeg tænker her på spørgsmålet om de såkaldte hemmelige kartoteker, som den nuværende regering efter sigende under pres fra det radikale venstre fik afskaffet sidste år. I regeringserklæringen fra 30. september 1968 kunne man læse følgende:

„Regeringen har i dag besluttet, at registrering af danske statsborgere ikke længere må finde sted alene på grundlag af lovlig politisk virksomhed.“

Og længere nede i erklæringen hed det:

„Principielt må det erkendes, at en virksomhed, der holder sig inden for de grænser, der er afstukket ved lovgivningen, ikke bør give anledning til registrering hos politiet.“

Jeg erindrer, at dette under megen jubel af de radikale blev opfattet sådan, at nu fandt der i realiteten ikke registreringer sted mere, og dette blev egentlig også underbygget af forsvarsministeren, da han under NATO-høringen i TV for nylig på et direkte spørgsmål svarede:

„Selvfølgelig foretages der ikke registreringer, og det er ikke rigtigt, at NATO giver os pligt til at foretage sådanne registreringer.“

Men for nylig hørte vi pludselig justitsministeren udtale sig på en helt anden måde. I et interview i dagbladet Information den 8. november udtalte justitsministeren:

„Det er ikke mig, der sidder og registrerer, men jeg går da ud fra, at alle, der er ude på overdrevet, bliver registreret.“

Hvem er egentlig ude på overdrevet?

Senere hen i samtalen af de hemmelige kartoteker sagde justitsministeren:

„Jeg kender ikke tallet, men det er almindeligt kendt, at det er blevet stærkt reduceret siden diskussionen for nogle år siden.“

Det er jo en anden tale end den, man hører, når man f. eks. er ude at diskutere med hr. Svend Haugaard eller hr. Skovmand.

Det spørgsmål, der presses sig på just nu, er: hvem har ret, justitsministeren eller forsvarsministeren? Jeg mener, at justitsministerens bemærkninger kun kan fortolkes på

én måde: enten overtræder man straffeloven, hvorved der bliver rejst sigtelse, og så foregår registreringen automatisk, eller også er der tale om lovlig politisk virksomhed, hvor registrering altså også foregår, hvis man — myndighederne — med føje mistænker vedkommende for ulovlig virksomhed. Mon ikke denne erkendelse fra justitsministerens side, der altså står i skarp modsætning til forsvarsministerens svar, har fået en og anden ned på jorden, der tidligere så frejdigt sagde, at de hemmelige kartoteker var nedlagt?

Endvidere har offentligheden været gjort bekendt med tre ret opsigtsvækkende sager i den senere tid: sagen fra Kejsergade, trotylsagen fra Århus og beslutningssagen af to tidsskrifter. De ministre, der har været impliceret, synes øjensynlig selv, at der har været handlet helt korrekt og fornuftigt. Heri er jeg ganske uenig. Tværtimod har der været tale om en umådeholden dramatik; udtalelserne ved trotylsagens start gav indtryk af en sag af langt farligere dimensioner end det, vi senere fik fortalt, og der synes i det hele taget at være handlet temmelig panikagtigt. Det er klart, at man må tage afstand fra tyveri af sprængstof og offentliggørelse af militære hemmeligheder, men man synes nok, at sagen har adskilligt flere aspekter end det ene, som regeringen stiller op. Hvad er f. eks. hemmeligt? Danmark har ikke en sådan udstrækning, at hemmelige militære anlæg kan placeres på øde steder. Vi har herhjemme svært ved at undgå, at store dele af civilbefolkningen gøres bekendt med ting, som man måske ikke burde være gjort bekendt med.

Afgørende er det, at man i alt dette finder en fornuftig balance, og her synes jeg, at ikke blot fremgangsmåden, men også udtalelser af f. eks. justitsministeren har været med til at skabe forvirring. Jeg tænker således på udtalelserne i Information den 8. ds., hvor justitsministeren siger følgende:

„Mit kendskab til militæret er så ringe, at jeg ikke kan vurdere, hvad der bør være hemmeligt, og hvad man uden skade kan snakke frit om.“

Man fristes til at sige: hvordan skal så den enkelte borger egentlig finde ud af det? Justitsministeren fortsætter i øvrigt:

„Ekspertene er i dette tilfælde det